

Lluita, esforç i passió per la professió han fet de la María Rosa una advocada de renom que ha sabut fer créixer el seu despatx del no res per, de mica en mica, anar prenent forma fins a compartir-lo amb tres advocats més. No ha estat fàcil per a la María Rosa que ara té 38 anys i en fa disset que exerceix. “És dur ser mare de família i advocada alhora. Cal compaginar dues coses que no tenen horari: mare ho ets les 24 hores del dia i advocada pràcticament també. De totes maneres les meves dues filles són una càrrega encantadora.”

L'any 1983, amb només 22 anys “m'instal·lava pel meu compte després de treballar un temps de passant, on vaig aprendre molt de mans d'una advocada, la Pilar Cabré. Durant nou anys vaig treballar sola perquè vaig considerar que ningú podia compartir el meu despatx sense unes motivacions comparables a les meves, motivacions que venien donades per circumstàncies diverses com el fet que la meua família i jo som de Nou Barris. La gent d'aquest barri considerava que vivien a l'extraradi i quan es necessitava un advocat deien que anaven a Barcelona. Això em molestava molt. Per què s'han de desplaçar? Jo volia estar a prop de la gent que he conegut tota la vida. En aquell moment va ser una opció personal i de classe. Sóc filla d'una família treballadora i n'estic orgullosa. La meua germana, la Montserrat, és psicòloga. Totes dues tenim estudis perquè la meua mare ha sabut estalviar i el meu pare ha treballat molt per donar el millor que creia que podia donar-nos: els estudis.”

La nostra entrevistada va participar activament en una data històrica: “En la celebració del centenari de l'1 de maig vaig ser la persona que va llegir el manifest. Quan el llegia, a l'Arc de Triomf, tenia a la ment la idea que era filla d'un treballador, però també era conscient que en mi es fonia un nou estil de classe obrera.”

La vocació per l'advocacia va sorgir de ben petita: “Tenia nou anys quan vaig dir que volia ser advocat. Em va agradar el significat de la paraula *advocat* perquè hi veia la possibilitat d'ajudar la gent. Per a mi la professió permet el tu a tu amb el client. No crec en la figura de l'advocat que manté les distàncies. Això no vol dir que m'hi impliqui al cent per cent. La realitat ens mostra que la gent busca una persona a qui explicar la seva vida. I quan ho fa, està posant la vida a les teves mans. Per això haig de fer de psicòleg, amic, confessor i advocat. En el decàleg de l'advocat ho diu: s'ha de saber escoltar.”

El caràcter valent de la María Rosa va empènyer-la a crear el seu propi despatx, el primer que s'instal·lava a Nou Barris. “En aquella època al barri només hi havia alguna gestoria amb un advocat que hi anava un dia a la setmana. Un servei insuficient. Jo era coneguda entre la gent de la zona perquè vivia allà de tota la vida. Els veïns en veure la placa entraven i preguntaven... Evidentment, el fet de ser dona i jove va suposar un esforç suplementari. Recordo que jo volia fer-me gran de seguida i aparentar més edat. De totes maneres, el fet que em va donar clientela al principi va ser la feina realitzada en un torn d'ofici penal especial, diferent de l'actual. En vaig fer molts treballant gratuïtament i així vaig començar a ser coneguda com a penalista. Em vaig estrenar, a punt de fer 22 anys, defensant tres homes que havien atracat dues entitats bancàries amb la coincidència que els judicis

van fer-se el mateix dia. Un company em va dir que estava molt tranquil·la. No sabia que només havia tremolat de cintura cap avall! Sempre he considerat el torn d'ofici com una obligació moral.”

Després de nou anys treballant en solitari “vaig decidir buscar més persones de la meua total confiança perquè s'encarreguessin de matèries que jo no podia portar. L'any 1991 va entrar a treballar amb mi la Sílvia Torres. Més endavant va venir en Francesc Xavier Pons i aviat s'hi incorporarà el meu marit. Amb els companys de despatx compartim l'espai físic però cadascú porta els seus temes. No hi ha una relació de dependència, són com una família. Des de l'any 1983, he tingut la col·laboració de la meua secretària, la Carme Sorribes.” I continua: “Tinc clar que s'ha de ser especialista. No es poden saber totes les matèries del dret. A mi, la vida professional m'ha decantat cap al camp penal i matrimonial i, últimament, també al canònic. Des de fa un temps, hi ha molta gent que vol anul·lar el seu matrimoni canònic. Al despatx vénen moltes persones separades i divorciades que troben una altra persona amb qui volen casar-se per l'Església.” La nostra advocada ha tingut un paper important dins de la Comissió de Drogues del Col·legi d'Advocats de Barcelona: “Jo pertanyia a la JOBAC (Joves Obrers de Barris i Ambients populars de Catalunya) fins que vaig passar a la Comissió de Drogues, des de l'any 1988 i fins l'any passat. Vaig ser assessora a l'ombra d'aquell compromís del 1994 que van fer tots els polítics catalans en matèria de drogodependències. Jo era l'únic advocat que hi havia en aquell grup assessorant en matèria jurídica. N'estic orgullosa perquè això també contribueix a fer país i assentar la democràcia.”

Per a la María Rosa, la feina d'advocat: “és una de les més desagrades que hi ha. Quan les coses van bé el client pensa que el cas és fàcil i quan van malament pensa que l'advocat no sap portar-lo. En disset anys d'exercici professional crec que això ha anat a pitjor. A més, els que portem anys exercint estem una mica decebuts de la qualitat de les persones que imparteixen justícia i de com s'ha degradat la professió... Abans era excepcional que un company et fes una mala passada, però ara es donen molts casos de manca d'honor.”

La María Rosa s'ha guanyat fama entre els col·legues de lluitadora, una fama que se l'ha aconseguit als tribunals: “Realment, hi ha casos molt complicats. He actuat de defensora de casos penals, tot i que, en l'actualitat, porto més acusacions particulars. Porto temes d'homes que lluiten per la custòdia del seu fill. Hi ha una sèrie de paràmetres socials que fan que encara no ens creguem allò que tots som iguals davant de la llei. A la pràctica ens trobem que la custòdia poques vegades es dona al pare. Vaig guanyar un cas en el qual la mare era psicòloga i pedagoga però la custòdia la va guanyar el pare. De totes maneres, el dret de família continua afavorint la dona. Defensar una dona em suposa un esforç però defensar un home en dret matrimonial me'l suposa doble.”

La trajectòria de la María Rosa és d'innegable entrega i dedicació al servei de la societat, i l'ha sabut compartir amb el seu marit i compaginar amb l'educació de les seves dues filles, la Roser, de cinc anys, i l'Alba, de cinc mesos.

“És dur ser mare de família i advocada alhora perquè cal compaginar dues coses que no tenen horari: mare ho ets les 24 hores del dia i advocada pràcticament també”

María Rosa Paíno - Barcelona (Barcelonès)